

Стандард 1. Структура студијског програма

Студијски програм садржи елементе утврђене законом.

Опис програма: Програм мастер академских студија *Српски језик* представља научну и стручну надоградњу програма основних академских студија *Српски језик и књижевност* Филолошког факултета Универзитета у Београду. На мастер академским студијама студенти стичу нова теоријска, практична и стручна знања, чиме се даље оспособљавају за различите послове у струци.

Академски назив: мастер професор српског језика и књижевности

Трајање студија: Студије трају једну школску годину, односно два семестра. Фонд активне наставе износи 600 часова: 300 часова чине предавања и вежбе, од чега половина припада предавањима, а 300 часова припада студијском истраживачком раду, односно у првом се кроз предавања и вежбе изводи 20 часова активне наставе недељно, а у другом се семестру 20 часова активне наставе недељно изводи кроз студијски истраживачки рад.

Бодовна вредност: Бодовна вредност студијског програма износи 60 ЕСПБ бодова, од чега се 30 ЕСПБ бодова добија полагањем пет испита у првом семестру (сваки испит носи 6 ЕСПБ бодова), 15 ЕСПБ бодова доноси студијски истраживачки рад у функцији израде дипломског рада, а 15 ЕСПБ сама израда дипломског рада, који се брани на дипломском испиту.

Структура: Студенти дипломских академских студија *Српски језик* бирају на почетку студија један од два модула:

- *Српски језик – теорија и настава*
- *Српски језик као страни - теорија и настава*
- *Српска филологија*

За све модуле је обавезан један заједнички предмет *Академско писање*. Први модул (*Српски језик – теорија и настава*) има још један обавезни предмет *Специјални курс: Методика наставе српског језика*. На другом модулу (*Српски језик као страни - теорија и настава*) обавезна су још три предмета: *Методика наставе српског као страног језика*, *Примењена граматика* и *Говорна компетенција у српском језику као страном*. На трећем модулу (*Српска филологија*) има још један обавезан предмет *Методологија лингвистичких истраживања*.

Методе извођења наставе: предавања, вежбе, семинарски радови, консултације, дискусије, усмена излагања и самостални (завршни и истраживачки) рад под руководством ментора.

Услови уписа на студијски програм: Студијски програм *Српски језик* уписују студенти који су завршили основне академске студије на програму *Српски језик и књижевност*. За студенте који се пријаве са других сродних факултета може се на предлог катедре одредити и додатни услов за упис на дипломске академске студије.

На студијски програм мастер академских студија *Српски језик* уписује се 100 студената.

Стандард 2. Сврха студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности.

Планираним програмом мастер академских студија студијског програма *Српски језик* предвиђено је усавршавање знања и вештина стеченим на основним студијама програма *Српски језик и књижевност*. Полагањем испита и одбраном дипломског рада стичу се звање *мастер професор српског језика и књижевности*.

По завршетку овог студијског програма, студенти ће, у зависности од одабраног модула, бити оспособљени да критички и истраживачки приступе организовању наставе српског језика у школама и континуирано унапређују своје професионалне компетенције у тој

области; да предају српски језик као страни ученицима или студентима са различитим нивоима предзнања, у складу са савременим достигнућима, тј. да обављају послове лектора за српски језик на иностраним универзитетима; да самостално изведу научно истраживање мањег обима, почев од формулисања проблема и избора теоријско-методолошког оквира, до израде рада и представљања резултата. Такође, студенти ће бити оспособљени за даље усавршавање у својим областима.

Поред тога, студенти ће стећи компетенције потребне за даље усавршавање на докторским студијама.

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве.

Остварењем програма мастер академских студија заокружује се стручно, научно и практично оспособљавање студената програма *Српски језик*. Циљ студијског програма *Српски језик* је да се знања стечена на основним академским студијама додатно усаврше, продубе и специјализују.

На мастер академским студијама омогућује се упознавање са савременим лингвистичким теоријским погледима и методолошким приступима у различитим областима науке о српском језику. Студенти се, у зависности од модула који одаберу, даље усмеравају ка стицању специфичних знања које њихов модул носи – теоријска знања о српском језику, која ће их уједно припремити за рад на докторским студијама, као и примена тих знања у настави српског језика у школама или у настави српског као страног језика, или даље стручно усавршавање усвајањем нових методолошких поступака и техника. Сваки модул има обавезне предмете, као и изборне предмете, које студенти бирају сходно својим интересовањима.

У току остваривања програма мастер академских студија студентима се омогућује стицање потребних знања неопходних за додатна усавршавања на одговарајућим европским универзитетима.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и уметничке делатности.

Савладавањем студијског програма *Српски језик* студенти стичу следеће опште способности:

- стичу знања о савременим научним приступима у области српског језика и лингвистике;
- усвајају методолошке принципе филолошких и лингвистичких истраживања и начине њихове примене;
- унапређују способност самосталног бављења научно-истраживачким радом

(формулисање основних циљева и задатака у научној у практичној делатности, процена научне и практичне вредности истраживачких задатака, примена интердисциплинарног истраживачког приступа, самостална анализа, представљање и интегрисање стечених академских знања, израда научних и стручних истраживачких радова);

– оспособљавају се за самостално бављење свим облицима делатности за које се компетенције стичу савладавањем овог студијског програма.

Савладавањем овог студијског програма студенти, у зависности од одабраног модула, стичу и следеће предметно специфичне способности:

– додатно унапређују способности за бављење свим облицима наставних активности (преношење професионалних знања, развијање способности изражавања и језичке културе код ученика, као и интересовања за самостални рад у области српског језика и књижевности);

– детаљно се упознају са савременим теоријским и методолошким приступима у области методике наставе српског језика као страног;

– развијају способност самосталног научно-истраживачког рада у области српске филологије; стичу способности употребе и процене комуникативних вредности језика јавне комуникације.

Стандард 5: Курикулум

Курикулум студијског програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и модула и њихов опис.

Студенти дипломских академских студија *Српски језик* у првом семестру похађају пет курсева у зависности од модула. За све модуле је обавезан један заједнички предмет *Академско писање*. Први модул (*Српски језик – теорија и настава*) има још један обавезни предмет *Специјални курс: Методика наставе српског језика*. На другом модулу (*Српски језик као страни - теорија и настава*) обавезна су још три предмета: *Методика наставе српског као страног језика*, *Примењена граматика* и *Говорна компетенција у српском језику као страном*. На трећем модулу (*Српска филологија*) има још један обавезан предмет *Методологија лингвистичких истраживања*. Сходно научним и стручним областима из којих желе да продубе знања студенти бирају изборне предмете.

Изборни предмети за модул *Српски језик – теорија и настава* су подељени у две групе а студент из прве групе бира два предмета а из друге групе бира један предмет. Изборни предмети прве групе су:

Специјални курс: Творба речи српског језика

Специјални курс: Лексикологија српског језика

Специјални курс: Синтакса српског језика

Специјални курс: Лингвокултурологија.

Изборни предмети друге групе су:

Специјални курс: Старословенски језик
Специјални курс: Историја српског језика
Специјални курс: Историја српског књижевног језика
Специјални курс: Историјска лингвистичка географија
Специјални курс: Ономастика

Изборни предмети за модул *Српски језик као страни – теорија и настава* су:

Специјални курс: Акцентологија српског језика
Специјални курс: Морфологија српског језика
Специјални курс: Творба речи српског језика
Специјални курс: Лексикологија српског језика
Специјални курс: Синтакса српског језика
Специјални курс: Лингвокултурологија

Изборни предмети за модул *Српска филологија* су:

Специјални курс: Акцентологија српског језика
Специјални курс: Морфологија српског језика
Специјални курс: Творба речи српског језика
Специјални курс: Лексикологија српског језика
Специјални курс: Синтакса српског језика
Специјални курс: Лингвокултурологија
Специјални курс: Старословенски језик
Специјални курс: Историја српског језика
Специјални курс: Историја српског књижевног језика
Специјални курс: Историјска лингвистичка географија
Специјални курс: Ономастика

Студенти ће на изабраним курсевима бити упућени у додатну научну и стручну литературу. Један од облика наставе на појединим од понуђених курсева представља и практичну примерну ових знања (семинари, израда семинарских радова, рад на заједничким пројектима, креативне радионице).

У другом семестру предвиђена је реализација студијског истраживачког рада у функцији израде дипломског рада и писање и одбрана дипломског рада.

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и стањем струке, науке и уметности у одговарајућем образовно-научном, односно уметничко-образовном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора.

Доставља се документација о програмима дипломских (мастер) студија из славистике (Универзитет у Кембриџу), филологије (Универзитет у Оксфорду) и језика и књижевности (Универзитет у Амстердаму). Сва три програма комбинују курсеве

упоредно-историјског приступа са курсевима студија савременог језика.

Стандард 7: Упис студената

Високошколска установа у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима уписује студенте на одговарајући студијски програм на основу успеха у претходном школовању и провере њиховог знања, склоности и способности.

Упис свршених студената основних студија на дипломске студије обављаће се у складу са заједничким конкурсом за упис студената Филолошког факултета, уз сагласност Министарства просвете Републике Србије. Упис на дипломске студије обавља се према Статуту Филолошког факултета у Београду, а кандидати се рангирају према оствареном успеху на основним студијама.

Пошто је реч о новом студијском програму, приложени су подаци о једном од претходних конкурса за упис студената.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита.

Сви курсеви на мастер академским студијама су једносеместрални и носе 6 ЕСПБ бодова. Полагање испита биће условљено похађањем наставе и испуњавањем предиспитних обавеза (активности на часу, писање семинарских радова и полагање колоквијум). Студент је дужан да испуни предиспитне обавезе, које ће имати најмање 30 поена, и завршни испит, који ће имати највише 70 поена. У 10. семестру студент ће писати завршни рад, који ће усмено бранити пред комисијом од најмање два члана. Писање и одбрана рада биће оцењено у складу са јединственим правилником Филолошког факултета.

Пошто је реч о новом студијском програму, приложени су подаци о напредовању студената на постојећим студијским програмима.

Стандард 9: Наставно особље

За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним, уметничким и стручним квалификацијама.

Наставно особље највећим делом чине чланови Катедре за српски језик (с јужнословенским језицима) Филолошког факултета у Београду.

Број наставника одговара потребама студијског програма мастер академских студија *Српски језик* и довољан је да покрије укупан предвиђени број часова наставе. Сви наставници су запослени са пуним радним временом у високошколској установи. Наставници су оптерећени са максимално 12 часова наставе недељно на годишњем нивоу. У максималну оптерећеност урачунати су часови које наставници држе на свим нивоима студија на Филолошком факултету. Број сарадника такође одговара потребама овог студијског програма.

Часови се израчунавају према нормативима о величини група за предавања и вежбе који су дати у Стандарду 9 за друштвено-хуманистичке науке.

Просечни број часова недељно, исказан у табелама 9.2. и 9.4, укључује све часове предвиђених предмета, те представља максимално могући број просечних часова на годишњем нивоу.

Научне и стручне квалификације наставника и сарадника одговарају образовно-научном пољу и нивоу њихових задужења. Сваки наставник има најмање пет референци из уже научне области из које изводи наставу на студијском програму.

Подаци о наставницима и сарадницима (биографије, избори у звања, референце) доступни су јавности на сајту Филолошког факултета.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

За извођење студијског програма обезбеђују се одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената.

Катедра за српски језик, са које долази највећи део наставног особља, налази се у приземљу Капетан Мишиног здања, на Студентском тргу. На овом месту налазе се кабинети професора и сарадника, секретаријат Катедре и матична библиотека, опскрбљена вредним старим књигама, уџбеницима, свим релевантним србистичким часописима, зборницима, публикацијама, приручницима. Читаоница је опремљена потребним инвентаром (предметни и ауторски каталог), а такође и компјутерима повезаним на академску мрежу, преко којих студенти могу приступити међународној стручној литератури. Настава се углавном изводи у шест највећих сала Филолошког факултета, према централном факултетском распореду. За извођење студијског програма мастер академских студија Српски језик обезбеђена је потребна информациона технологија: рачунари, пројектори, графоскопи, фотокопир апарати, скенери, штампачи, преносни рачунари и др.

Стандард 11: Контрола квалитета

Контрола квалитета студијског програма спроводи се редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.

Предвиђено је да се контрола квалитета студијског програма дипломских академских студија Српски језик спроводи редовно и систематски путем самовредновања и спољњом провером квалитета. Контрола подразумева редовно и систематско праћење квалитета образовног процеса, као и предузимање мера за унапређење квалитета у следећим елементима: курикулум, настава, наставници и сарадници, оцењивање студената, уџбеници и литература. Контрола се обавља у унапред одређеним временским интервалима (до 3 године), а у овом процесу је обезбеђена и активна улога студената и њихова оцена квалитета програма.

Процес контроле квалитета започео је формирањем одговарајуће комисије на Факултету.

Стандард 12: Студије на даљину

Студијски програм заснован на методама и технологијама образовања на даљину подржан је ресурсима који обезбеђују квалитетно извођење студијског програма.

Високошколска установа може организовати студијски програм на даљину за сваку област и свако образовно-научно и образовно-уметничко поље, ако наставни садржај, подржан расположивим ресурсима, може квалитетно усвојити кроз студије на даљину и ако се обезбеђује исти ниво знања дипломираних студената, иста ефикасност студирања и исти ранг (квалитет) дипломе као и у случају уобичајеног начина реализације студијског програма.

Студијским програмом нису предвиђене студије на даљину.